

PÉCEL VÁROS ÖNKORMÁNYZAT POLGÁRMESTERE

0/231-5/2024.

Nyilvános ülésen tárgyalandó.
A határozati javaslat elfogadásához
egyszerű többség szükséges.
Név szerinti szavazást nem igényel.

Előterjesztés a Képviselő-testület 2024. április 25-i rendes ülésére

Tárgy: Javaslat a Pécel Város Önkormányzata 2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés elfogadására

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a helyi önkormányzatoknak a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 10. számú melléklete szerinti tartalommal minden év május 31-éig átfogó értékelést kell készíteni a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról, mely értékelést a Képviselő-testületnek meg kell tárgyalnia, majd az értékelést meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A Korm. rendelet 10. számú melléklete szerint az átfogó értékelés tartalmi követelményei az alábbiak:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
  - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága;
  - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok;
  - a gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
  - a gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai);
  - a gyermekek napközbeni ellátásának, a gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciós elképzelések).
6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

Az értékelést – annak Képviselő-testület általi megtárgyalását követően – meg kell küldeni a Pest Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályának mint gyámhatóságnak. A Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a helyi önkormányzat felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéseiről tájékoztatja.

A fenti jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően elkészítettük az átfogó értékelést, melynek megtárgyalásával önkormányzatunk a fenti jogszabályi kötelezettségének tesz eleget. A szakmai anyag a Péceli Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Pécel Város Óvodái, a Péceli Napsugár Bölcsőde, valamint a Péceli Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei által szolgáltatott adatokon alapul.

A Gödöllői Rendőrkapitányság jelen előterjesztés elkészítésének napjáig nem küldte meg részünkre a Pécel Város közbiztonságának helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedéseiről és az azokkal kapcsolatos feladatokról szóló 2023. évi beszámolóját, így a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelés a gyermekkorú és a fiatalok bünelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, továbbá a bünelkövetés okainak vonatkozásában nem tartalmaz számszerű adatokat.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a következő határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

Pécel Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése alapján úgy határoz, hogy a Pécel Város Önkormányzata 2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelést a határozat mellékletét képező tartalommal elfogadja. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a fenti döntéséről értesítse a Pest Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályát, illetve részére az átfogó értékelést küldje meg.

Felelős: Horváth Tibor polgármester
Határidő: 2024. május 10.

Pécel, 2024. április 17.

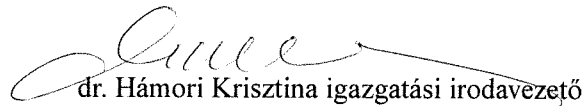

Horváth Tibor
polgármester

Az előterjesztés (határozati javaslat) melléklete:

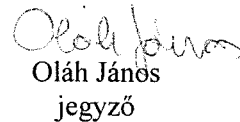
- a Pécel Város Önkormányzata 2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés

Az előterjesztést készítette:

dr. Hámori Krisztina igazgatási irodavezető

Az előterjesztésben foglaltakkal szemben törvényességi szempontból kifogást nem emelek.

Oláh János
jegyző

Az előterjesztés megtárgyalására a **Szociális Bizottság** illetékes.

Az előterjesztés megtárgyalásához - a jogszabályi előírásokon túl - tanácskozási joggal senkit nem kívánok meghívni.

ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS

Pécel Város Önkormányzata

2023. évi

gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Átfogó értékelés
Pécel Város Önkormányzata 2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében az önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról átfogó értékelést készít.

Az önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú melléklete határozza meg.

Az értékelés a fentiek alapján bemutatja:

1. a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adatait;
2. az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítását:
  - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számát, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek számát, a kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatokat, az elutasítások számát, főbb okait, az önkormányzatot terhelő kiadás nagyságát;
  - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatokat;
  - a gyermekétkeztetés megoldásának módjait, a kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatokat;
3. az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat az alábbiak szerint:
  - a gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai);
  - a gyermekek napközbeni ellátásának, a gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok;
4. a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatait, továbbá bemutatja a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapításokat;
5. a jövőre vonatkozó javaslatokat, célokat a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések);
6. a bűnmegelőzési program főbb pontjait (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számát, a bűnelkövetés okait;
7. hogy a települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, droprevenció stb.).

1. Pécel város lakosságának demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

A város népességének korcsoportos megoszlása:

életkor	2018	2019	2020	2021	2022	2023
0-14	2.960	3.047	3.096	3.222	3.281	3.224
15-18	691	724	778	770	792	802
Lakosságszám összesen (december 31-i állapot)	16.564	16.723	17.060	17.645	17.817	17.330

A város állandó lakossága a 2023. december 31-i állapot szerint 17.330 fő. Ebből a 0-18 év közöttiek létszáma 4.026 fő (23,23 %), ez minimális emelkedést mutat a 2022. évi 22,8 %-hoz képest.

A 18 év alattiak korcsoportos megoszlása:

korcsoport	2018	2019	2020	2021	2022	2023
0-3 éves	736	794	847	720	917	801
4-6 éves	623	626	630	682	646	701
7-14 éves	1.601	1.627	1.619	1.820	1.718	1.722
15-18 éves	691	724	778	770	792	802
összesen	3.651	3.771	3.874	3.992	4.073	4.026

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

A települési önkormányzatok ellátási kötelezettségét a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.), a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), valamint a Gyvt. határozza meg.

A pénzbeli és természetbeni gyermekvédelmi ellátások, támogatások célja az, hogy a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családokat segítse annak érdekében, hogy a gyermek családi környezetben történő ellátása biztosított legyen. Pécel Város Önkormányzata (a továbbiakban: önkormányzat) a vonatkozó jogszabályok alapján – kötelező ellátásként – 2023. évben az alábbi pénzbeli és természetbeni gyermekvédelmi ellátásokat biztosította:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, és az ahhoz kapcsolódó pénzbeli támogatás
- települési támogatások
- gyermekétkeztetés (szünidei gyermekétkeztetés)

Az önkormányzat által biztosított szociális támogatásokat és azok jogosultsági feltételeit, valamint eljárási szabályait Pécel Város Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 8/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: 8/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet) tartalmazza.

A 8/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet nem tartalmazza a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság szabályait, mivel azokat teljeskörűen a Gyvt. és a Gyer. szabályozza. Az önkormányzat a 8/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet megalkotása során kiemelt figyelmet fordított arra, hogy a pénzügyi lehetőségeihez mérten gondoskodni tudjon azon polgáraitól, akik jövedelmi, egészségi, családi okból vagy életkoruk miatt segítségre szorulnak.

A pénzbeli és természetbeni ellátások hatékonyságát az önkormányzat folyamatosan felülvizsgálja. Az adatok elemzését követően, valamint a gyakorlati tapasztalatok figyelembevételével a 8/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet az elfogadását követően már több alkalommal – így a 2023. évben is - módosításra került.

A 2023. évi módosítások egyrészt apróbb szövegszerű változtatásokat tartalmaztak, továbbá a magasabb szintű jogszabályoknak, valamint az egyéb helyi önkormányzati jogszabályoknak való megfelelés, és az azokkal való összhang megteremtése érdekében volt szükséges.

A Magyarország biztonságát szolgáló egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi L. törvényben (a továbbiakban: 2022. évi L. törvény) többek között módosításra került az Szt. is. A 2022. évi L. törvény a társadalombiztosítási nyugdíjokhoz nem kapcsolódó ellátásokra, jövedelemhatárookra és egyéb összeghatárookra – a bírósági végrehajtásról szóló törvény kivételével – egységes viszonyítási alapot vezetett be szociális vetítési alap elnevezéssel.

A 2022. évi L. törvény a szociális ellátások és támogatások összegének megállapításánál az öregségi nyugdíj helyett a szociális vetítési alap kifejezést rendeli el használni 2023. január 1. napjától. A változtatás oka, hogy az öregségi nyugdíjminimum elsősorban a nyugdíjszakágazat mutatószáma, amelyet a társadalombiztosítási nyugellátásokhoz kapcsolódóan használnak. Indokolt volt egy olyan viszonyítási alap létrehozása a szociális területen, amely figyelembe veszi majd a szakterület sajátosságait. A szociális vetítési alap bevezetésével célzottabb lesz a támogatások és juttatások megállapítása. Az öregségi nyugdíj legkisebb összege - a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 11. §-a alapján - évek óta havonta 28.500 Ft. A Magyarország 2023. évi központi költségvetésének a veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól szóló 613/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 15. §-a értelmében a szociális vetítési alap összege havonta 28.500 Ft összegben került meghatározásra.

Fentiekre tekintettel 2023 januárjában a 8/2015. (II. 27.) önkormányzati rendeletet is módosítani kellett, és a magasabb rendű jogszabályokkal összhangban a jogosultsági feltételeket a szociális vetítési alaphoz kellett

kötni.

Az egyes támogatásokat az önkormányzat a polgármesteri hivatal szociális feladatokat ellátó szervezeti egysége, az Igazgatási Iroda útján biztosítja.

A szociális terület ügyiratforgalma 2013-tól jelentősen csökkent (2013-ban 1229 db, 2023-ban már csak 275 db), melynek legfontosabb oka a szociális igazgatásban a járási hivatalok hatáskörének túlsúlya. 2013 és 2015 között több szociális ellátási formával kapcsolatos hatáskör átkerült a járási hivatalokhoz (pl. aktív korúak ellátása, ápolási díj megállapítása, közgyógyellátás) vagy ellátások szűntek meg (pl. lakásfenntartási támogatás, óvodáztatási támogatás).

Az ügyiratforgalom jelentős csökkenése is indokolta, hogy 2017-től 2020 októberéig 2 ügyintéző helyett már csak egy fő (felsőfokú végzettségű) ügyintéző látta el a szociális igazgatási feladatokat. 2020 októberétől 2023 novemberéig az Igazgatási Irodát érintő személyi átszervezés miatt ismét 2 fő felsőfokú végzettségű ügyintéző látta el a szociális igazgatási feladatokat, az egyik ügyintéző az önkormányzati hatáskörbe tartozó települési támogatásokkal és köztemetésekkel kapcsolatos ügyeket intézte, a jegyzői hatáskörbe tartozó rendszeres gyermekvédelmi kedvezményrel kapcsolatos feladatokat pedig az irodavezető látta el, a vezetői munkája mellett. Ismételt személyi változások miatt 2023 novemberétől a szociális ügyintézői munkakört helyettesítéssel az irodavezető látta el.

2.1. Jegyzői hatáskörbe tartozó gyámhatósági intézkedések:

A Gyvt. 2013. január 1. napjával történő módosításának értelmében a jegyző hatáskörébe a következő gyámhatósági intézkedések tartoznak:

- a) gyámhatósági ügyekben megkeresésre környezettanulmány végzése;
- b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása;
- c) hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása;
- d) gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés;
- e) egyéb, jogszabályban meghatározott gyermekvédelmi és gyámügyi feladatok ellátása.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a vonatkozó jogszabályokban meghatározott kedvezmények igénybevételére. Így különösen:

- ingyenes gyermekétkeztetésre jogosult a bölcsődés, az óvodás és az 1-8. évfolyamos nappali iskolai oktatásban részt vevő gyermek, továbbá a bölcsődei gondozásban részesülő gyermek után gondozási díjat sem kell fizetni;
- továbbá 50%-os étkezési kedvezmény illeti meg a középiskolában tanulmányokat folytató gyermekeket;
- jogosultak a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményre (pl. ingyenes tankönyv);
- az adott év augusztus 1. napján és az adott év november 1. napján végleges határozattal megállapított rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családokat 2023. évben gyermekenként 6.000 Ft értékű, a végleges határozattal megállapított rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő és hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő családokat gyermekenként 6.500 Ft értékű pénzbeli támogatás illette meg.

A kedvezmény 2006-ig pénzbeli támogatási formaként, rendszeres gyermekvédelmi támogatás néven működött, mely 2006-ban beépült a családi pótlékba. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény mint új támogatási forma létrehozásának indoka az volt, hogy a rendszeres gyermekvédelmi támogatáshoz kötődő egyéb természetbeni gyermekvédelmi kedvezmények (pl.: ingyenes, illetve kedvezményes étkezés, tankönyvtámogatás) igénybevételének lehetősége továbbra is biztosítható legyen a legrászorultabbak részére. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódóan 2012 októberétől pénzbeli támogatás helyett természetbeni támogatásként Erzsébet-utalvány formájában nyújtandó természetbeni támogatás került megállapításra évi két alkalommal, a beiskolázás terheinek csökkentése céljából.

2019. január 1. napjától kezdődően az Erzsébet Utalványforgalmazó Zrt. megszüntette mind a papír alapú, mind az elektronikus Erzsébet-utalvány forgalmazását. Az Erzsébet-utalványokat 2019. december 31. napjáig lehetett felhasználni.

Erre tekintettel a Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2019. évi LXVI. törvény 32. §-a módosította többek között a Gyvt. vonatkozó szakaszait, így az Erzsébet-utalvány helyett ismét pénzbeli támogatást kapnak a jogosultak.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítását teszi lehetővé a jogszabály olyan gyermekes családok esetében, ahol a gyermeket egyedülálló szülő neveli, vagy a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy a nagykorúvá vált 23. életévét még be nem töltött fiatal felnőtt nappali oktatás munkarendje szerint folytat tanulmányokat, vagy a nagykorúvá vált, 25. életévét még be nem töltött fiatal felnőtt felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul, és a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 180%-át.

Minden más esetben akkor állapítható meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 165%-át. A szociális vetítési alap összegét és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó támogatás összegét az Országgyűlés a mindenkori költségvetési törvényben határozza meg. További feltétel a vagyoni helyzet vizsgálata, melynél az egy főre jutó vagyon értéke nem haladhatja meg a vonatkozó jogszabályban meghatározott mértéket. A jogszabályi feltételek fennállása esetén legfeljebb 1 éves időtartamra kerülhet megállapításra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után, a gyermeket családba fogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha a gyermek tartására köteles és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

2023. évben a 128 rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekből 75 gyermek élt olyan családban, ahol az adatok szerint a család egy főre jutó jövedelme nem haladta meg a szociális vetítési alap összegét (2023. évben ez az összeg 28.500 Ft volt). A 128 főből csak 22 gyermeket nevelt olyan család, ahol ez az összeg megközelítette a jogosultsági értékhatár maximumát, azaz a szociális vetítési alap 180 %-át (51.300 Ft-ot).

A 64 rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családból 21 család 1 gyermeket nevel. A gyermeküket egyedül nevelő 41 szülőből 15 fő 1 gyermeket nevel.

2023-ban 5 gyermek esetében igazolták a szülők/törvényes képviselők mint kérelmezők a gyermek tartós betegségét vagy fogyatékoságát, mind az 5 gyermek a 6 év feletti korosztályból került ki.

2017. január 1-jével a Gyvt. 20/A. §-a módosításával differenciálták a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó Erzsébet-utalvány összegét. Figyelemmel a módosításra, azon gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén és november 1-jén fennállt, alapösszegű pénzbeli támogatás (esetenként és gyermekenként 6.000 Ft), azon gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága és a gyermek hátrányos/halmozottan hátrányos helyzete a tárgyév augusztus 1-jén és november 1-jén fennállt, emelt összegű pénzbeli támogatás (esetenként és gyermekenként 6.500 Ft) kifizetésére került sor. 2019 óta ez a támogatás ismételt pénzügyi támogatásként került megállapításra.

A 2023. augusztus 1. napján fennálló jogosultsággal kapcsolatosan 85 kiskorú és 2 nagykorú gyermek részére összesen 522.000 Ft értékben alapösszegű, 45 kiskorú és 3 nagykorú gyermek részére összesen 312.000 Ft értékben emelt összegű, azaz összesen 834.000 Ft összegű pénzbeli támogatás került kifizetésre.

A 2023. november 1. napján fennálló jogosultsággal kapcsolatosan 71 kiskorú és 1 nagykorú gyermek részére összesen 432.000 Ft értékben alapösszegű, 41 kiskorú és 1 nagykorú gyermek részére összesen 279.500 Ft értékben emelt összegű, azaz összesen 711.500 Ft összegű pénzbeli támogatás került megállapításra.

Az önkormányzatot a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény vonatkozásában kiadás nem terheli, tekintettel arra, hogy a hozzá kapcsolódó normatív kedvezményeket az állam finanszírozza.

2023-ban 1 alkalommal került sor a benyújtott kérelem elutasítására a jogszabályban meghatározottnál magasabb egy főre jutó jövedelem miatt.

2013. szeptember 1-jei hatállyal a Gyvt. 67/A. §-a rögzíti a gyermek, a nagykorúvá vált gyermek **hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetének** megállapítására vonatkozó szabályokat.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetet a jegyző 1 év időtartamra állapítja meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság fennállásával egyezően. Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, illetve nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi

lehetőségek közül legalább egy, halmozottan hátrányos helyzetű az, aki esetében legalább két tényező fennáll:

- a gyermeket nevelő szülők legmagasabb iskolai végzettsége alacsony;
- a gyermeket nevelő szülők bármelyike aktív korúak ellátására jogosult vagy 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartja nyilván az illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztálya;
- elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény.

2023-ban 52 gyermek hátrányos helyzetének megállapítására került sor, valamennyi gyermek esetében a szülők/családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége miatt.

Az 52 hátrányos helyzetű gyermek 21 családban nevelkedik. Az 52 gyermekből szünidei gyermekétkeztetésben 1 hátrányos helyzetű gyermek részesült a törvényes képviselője kérelme alapján.

2023-ban halmozottan hátrányos helyzet – erre vonatkozó kérelem hiányában – nem került megállapításra. Az önkormányzat – költségvetési forrás hiányában – nem nyújt rendkívüli gyermekvédelmi támogatást, a rászorulókat, rendkívüli vagy létfenntartást veszélyeztető személyeket, családokat települési támogatásokkal segíti.

2.2. Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok

2.2.1. Települési támogatások

Az Szt. 45. § (3) bekezdése alapján az önkormányzat a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére létfenntartási, valamint rendkívüli települési támogatást nyújt a 8/2015. (II. 27.) önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján. Kifejezetten a fiatalok életkezdéséhez, gyermekváráshoz, beiskolázáshoz, gyermekétkeztetéshez kapcsolódó egyedi települési támogatás nem szerepel a 8/2015. (II. 27.) önkormányzati rendeletben.

Az önkormányzat anyagi lehetőségeit az évről évre változó állami költségvetési szempontok, normatívák, a dinamikus változó jogszabályok és a lakosság szükségletei, igényei határozzák meg.

2022-ben a 8/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet módosításra került, amelynek indoka többek között az volt, hogy a 2022. évben drasztikusan megemelkedett közüzemi szolgáltatási díjak és élelmiszerárak miatt a lakosság megromlott szociális helyzetén valamelyest javítson önkormányzatunk. Erre tekintettel a települési támogatásokra jogosultak körét bővítettük, illetve megemeltük egyes adható települési támogatások mértékét. Ennek hatására 2023-ban is szélesebb jogosultsági körben, és magasabb összegben tudott a rászorulókon segíteni az önkormányzat.

A 2023. évben települési támogatásban összesen 120 háztartás részesült, ebből 17 család rendszeres (lakhatási) települési támogatásban. A 2023. évben is a rendkívüli és a létfenntartási települési támogatást igényelték a legtöbben, mindkét támogatási formát 76 kérelmező kérte. A lakhatási költségek enyhítésére szolgáló, jellemzően természetbeni támogatásként nyújtott lakhatási települési támogatást 17 család igényelte, jellemzően 12 hónapra.

A települési támogatások esetében az elutasítások száma 16 db volt, az okok jellemzően nem változtak az elmúlt évekhez képest, ezek általában jogosultsági feltételek hiánya vagy a hiánypótlási felhívás nem teljesítése voltak.

A 2023. évi adatok szerint 6.875.000 Ft-ot fizetett ki önkormányzatunk a pénzbeli, 1.268.000 Ft-ot pedig a természetbeni (lakhatási) támogatásokra.

2.2.2. Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer

Az önkormányzat a 2023. évben nem csatlakozott a hátrányos helyzetű felsőoktatási hallgatók támogatására létrehozott Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez.

2.3. Gyermekétkeztetés

A Gyvt. 21. § (1) bekezdése szerint természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

- a) a bölcsődében, mini bölcsődében,
- b) az óvodában,
- c) a nyári napközis otthonban,
- d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,
- e) az általános iskolai és - ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik - a középiskolai iskolai menzai ellátás keretében,
- f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az a)-f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],
- g) a 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nktv.) 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

Ha törvény másként nem rendelkezik, a gyermekétkeztetésért térítési díjat kell fizetni. A Gyvt. szabályozza az étkezési térítési díj kedvezményre való jogosultság feltételeit.

A Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése alapján az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáruélékkal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

A Gyvt. 21/B. § (2) bekezdése értelmében az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

A gyermekek napközbeni ellátásaként az önkormányzat a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását, étkeztetését szervezi és biztosítja azon gyermekek számára, akiknek a szülei, nevelői valamilyen ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A gyermekétkeztetés térítési díjainak megállapítása az önkormányzat képviselő-testületének a hatásköre.

A térítési díj megállapításának jogszabályi háttéréül a Gyvt. 146-151. §-ai és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet) térítési díjra vonatkozó rendelkezései szolgálnak.

Az intézményi térítési díj a Gyvt. 147. § (1) bekezdése értelmében a szolgáltatási önköltség és a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatás különbözete. A szolgáltatási önköltséget tárgyévre

tervezett adatok alapján tárgyév április elsejéig kell megállapítani. A szolgáltatási önköltség év közben egy alkalommal korrigálható, ha azt a tárgyidőszak folyamatai indokolják. Az önkormányzat képviselő-testülete az intézményi térítési díjat a kiszámított térítési díjnál eltérően alacsonyabb összegben is meghatározhatja.

2022. december 21. napján beszerzési eljárás kezdődött Pécel Város Önkormányzatának fenntartásában, valamint közigazgatási területén lévő oktatási és nevelési, valamint szociális ellátást biztosító intézményeiben az ételmezési szolgáltatás biztosítására irányuló feladat ellátására.

A 161/2023. (VI. 29.) Kt. határozat értelmében Pécel Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határozott, hogy a Pécel Város Önkormányzatának oktatási és nevelési, valamint szociális ellátást biztosító intézményeiben ételmezési szolgáltatás biztosítására irányuló feladat ellátására 2022. december 21. napján megindult beszerzési eljárást lezárta és – a pályázati felhívásban lévő alapvető hiányosság miatt – az eljárást eredménytelenné nyilvánította.

A 162/2023. (VI. 29.) Kt. határozat, illetve az azt módosító 225/2023. (VIII. 28.) Kt. határozat alapján Pécel Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határozott, hogy – tekintettel a gazdasági körülményekben beállott lényeges változásokra (így különösen az alapanyagárak növekedése, a minimálbér emelkedése, az energiaválság, infláció) a Pécel Város Önkormányzatának oktatási és nevelési, valamint szociális ellátást biztosító intézményeiben ételmezési szolgáltatás biztosítására irányuló feladat ellátására a Pécel Város Önkormányzata, valamint a 10 MINUTES BISTRO Kft. és ATUEX Kft. (2020. november 6-tól FoodHost Catering Vendéglátó és Szolgáltató Kft.) között 2020. október 12. napján létrejött, 2021. március 8. napján, valamint 2022. április 28. napján módosított koncessziós szerződést felülvizsgálja, és 2023. szeptember 1. napjával módosítja.

Pécel Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat intézményeiben alkalmazandó étkezési térítési díjak, valamint az étkeztetés és a házi segítségnyújtás térítési díjának megállapításáról szóló 13/2008. (V. 30.) önkormányzati rendeletében (a továbbiakban: 13/2008. (V. 30.) önkormányzati rendelet) szabályozta az önkormányzat fenntartásában lévő bölcsőde, óvodák és a Pécel Város közigazgatási területén az állami intézményfenntartó központ által fenntartott nevelési és oktatási intézményekben alkalmazandó intézményi térítési díjakat.

Magyarország Kormánya megalkotta a koronavírus világméretű járvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges gazdasági intézkedésekről szóló 603/2020. (XII. 18.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: Korm. rendelet). A Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése szerint a Korm. rendelet hatálybalépésének napjától (2020. december 19.) 2021. december 31. napjáig többek között a helyi önkormányzat által nyújtott szolgáltatásért, végzett tevékenységért megállapított díj, az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás keretében felmerülő díj, illetve egyéb díjfizetési kötelezettség (a továbbiakban együtt: díj) mértéke nem lehet magasabb, mint az ugyanazon díjnak a Korm. rendelet hatálybalépését megelőző napon hatályos és alkalmazandó mértéke.

Fentiekre tekintettel bár a 13/2008. (V. 30.) önkormányzati rendelet a 2021. évben felülvizsgálatra került, de az nem kerülhetett módosításra a díjak tekintetében.

A veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2021. évi XCIX. törvény 147. § (1) bekezdése értelmében a Korm. rendelet hatálybalépésének napjától (2020. december 19.) 2022. június 30. napjáig a helyi önkormányzat által nyújtott szolgáltatásért, végzett tevékenységért megállapított díj mértéke továbbra sem lehetett magasabb, mint az ugyanazon díjnak a Korm. rendelet hatálybalépését megelőző napon hatályos és alkalmazandó mértéke, azaz a 13/2008. (V. 30.) önkormányzati rendeletben foglalt díjak megemelésére a fenti jogszabályokban foglaltak értelmében továbbra sem volt lehetőség, ezért a 13/2008. (V. 30.) önkormányzati rendeletben szabályozott díjakat 2022-ben sem módosítottuk.

2023. április 1. napjától a 13/2008. (V. 30.) önkormányzati rendelet módosításra került, az étkezési térítési díjak megemelésre kerültek. Az addigi díjakhoz képest ez mintegy 30 %-os emelést jelentett a szülők számára.

A 2023. április 1. napjától hatályos díjak a 13/2008. (V. 30.) önkormányzati rendeletben az alábbiak szerint kerültek meghatározásra.

a) a bölcsődei ellátás esetében	900 Ft/nap
ebből:	
aa) reggeli:	305 Ft/nap
ab) tízórai:	65 Ft/nap
ac) ebéd:	410 Ft/nap
ad) uzsonna:	120 Ft/nap
b) az óvodai ellátás esetében	910 Ft/nap
ebből:	
ba) tízórai:	270 Ft/nap
bb) ebéd:	495 Ft/nap
bc) uzsonna:	145 Ft/nap
c) általános iskola, alsó tagozat esetében	1 050 Ft/nap
ebből:	
ca) tízórai:	260 Ft/nap
cb) ebéd:	590 Ft/nap
cc) uzsonna:	200 Ft/nap
d) általános iskola, felső tagozat esetében	1 090 Ft/nap
ebből:	
da) tízórai:	260 Ft/nap
db) ebéd:	605 Ft/nap
dc) uzsonna:	225 Ft/nap
e) középiskolai tanulók esetében az ebéd:	870 Ft/nap.

2023 áprilisában a 13/2008. (V. 30.) önkormányzati rendelet ismételt felülvizsgálata során megállapításra került, hogy a közel 15 éve megalkotott és már több alkalommal módosított 13/2008. (V. 30.) önkormányzati rendelet több szempontból pontatlan, illetve az nem felel meg a jogalkotásról, valamint a jogszabályszerkesztésről szóló jogszabályi rendelkezések előírásainak sem, szerkezete átláthatatlanná, a 13/2008. (V. 30.) önkormányzati rendelet részben alkalmazhatatlanná vált.

Fentiekre tekintettel Pécel Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2023. április 27. napján tartott rendes ülésén megalkotta az étkeztetésért, a gyermekétkeztetésért, a gyermekek napközbeni ellátásáért, valamint a személyes gondoskodás körébe tartozó szociális alapellátásokért fizetendő intézményi térítési díjakról szóló 11/2023. (V. 3.) önkormányzati rendeletét (a továbbiakban: 11/2023. (V. 3.) önkormányzati rendelet).

A 11/2023. (V. 3.) önkormányzati rendeletben az étkezési térítési díjak nem kerültek módosításra, Az étkeztetésen kívüli díjak – az érintett önkormányzati fenntartású intézmények vezetőinek bevonásával – felülvizsgálatra kerültek, az önköltségszámítások megtörténtek. A bölcsődei gondozási díj vonatkozásában az egy főre jutó havi nettó jövedelem összegétől függő sávos rendszer került bevezetésre, az alábbiak szerint:

A bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásért fizetendő intézményi térítési díj összege

- amennyiben a gyermeket gondozó szülő vagy a gyermeket gondozó más törvényes képviselő háztartásában az egy főre jutó havi nettó jövedelem összege kevesebb, mint a szociális vetítési alap 350 %-a, de több, mint a Gyvt. 19. § (2) bekezdésében meghatározott összeg, bruttó 600 Ft/fő/nap,
- amennyiben a gyermeket gondozó szülő vagy a gyermeket gondozó más törvényes képviselő háztartásában az egy főre jutó havi nettó jövedelem összege kevesebb, mint a szociális vetítési alap 500 %-a, bruttó 800 Ft/fő/nap,
- amennyiben a gyermeket gondozó szülő vagy a gyermeket gondozó más törvényes képviselő háztartásában az egy főre jutó havi nettó jövedelem összege kevesebb, mint a szociális vetítési alap 700 %-a, bruttó 1.200 Ft/fő/nap,
- amennyiben a gyermeket gondozó szülő vagy a gyermeket gondozó más törvényes képviselő háztartásában az egy főre jutó havi nettó jövedelem összege eléri vagy meghaladja a szociális vetítési

alap 700 %-át, vagy amennyiben az ellátást jövedelemigazolás benyújtása nélkül igénylik, bruttó 1.400 Ft/fő/nap.

A házi segítségnyújtás keretében biztosított ellátás intézményi térítési díja mind a szociális segítség, mind a személyi gondozás esetén bruttó 1.000 Ft/fő/óra összegben került meghatározásra.

Gyermekétkeztetésben részesülők száma intézményenként

intézmény neve	gyermekétkeztetésben részesülők száma (átlagosan naponta)	kedvezményben részesülők száma:
Péceli Napsugár Bölcsőde	44 fő	29 fő
PVO Gesztenyés Tagóvoda	47 fő	37 fő
PVO székhelyóvoda	131 fő	82 fő
PVO Szivárvány Tagóvoda	74 fő	51 fő
PIOK Petőfi Sándor Általános Iskola	184 fő	98 fő
PIOK Szemere Pál Általános Iskola	305 fő	140 fő
PIOK Ráday Pál Gimnázium	8 fő	7 fő

2.4. Szünidei gyermekétkeztetés

A Gyvt. 2016. január 1. napjától hatályos módosításával önálló gyermekvédelmi természetbeni ellátásként került meghatározásra a szünidei gyermekétkeztetés.

A gyermekétkeztetés újrászabályozásának részletszabályait a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet tartalmazza, melynek értelmében 2016. évtől a szünidei gyermekétkeztetés ellátása is kötelező önkormányzati feladat lett. A szünidei étkeztetésről a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerinti települési önkormányzatnak kell gondoskodnia.

A gyermek alatt a Gyvt. szerinti gyermek fogalom értendő, így a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:10. § (1) bekezdése szerinti kiskorúak számára kell a szolgáltatást megszervezni.

Az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre jogosult gyermekek köre nem változott, de a települési önkormányzat kötelező feladatává vált az iskolai szünidő, valamint a bölcsőde és óvoda zárva tartása esetén a szünidei gyermekétkeztetés biztosítása, melyre a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogosultak ingyenesen.

2023-ban a jogosultak értesítése, a jogosultság fennállásának ellenőrzése, az étel megrendelése a Péceli Polgármesteri Hivatal Igazgatási Irodája feladatát képezte, az igényléshez, a nyomtatvány kitöltéséhez és átvételéhez a Péceli Család- és Gyermekjóléti Szolgálat nyújtott segítséget.

2023-ban drasztikusan csökkent a szünidei gyermekétkeztetést igénybe vevők száma, mindössze 1 gyermek törvényes képviselője élt ezzel a lehetőséggel, és kizárólag a nyári szünetben (a 2021. évben még 18, a 2022. évben pedig 6 gyermek vette igénybe a szünidei gyermekétkeztetést).

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Az Szt. és a Gyvt. 2016. január 1. napján hatályba lépő rendelkezései által új ellátási forma jött létre, a család- és gyermekjóléti szolgáltatás, amellyel a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés teljes integrációja jött létre. Ezzel egyidejűleg a járási székhelyeken megalakultak a család- és gyermekjóléti központok.

Az Szt. 86. § (1) bekezdés a) pontja alapján 2016. január 1-jétől a települési önkormányzatok kötelesek biztosítani a családsegítést, ha polgármesteri hivatalt működtetnek, vagy a közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van. (A 2016. január 1-ig hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a családsegítést az a települési önkormányzat volt köteles biztosítani, amelynek a területén kétezer főnél több állandó lakos élt.)

A Gyvt. 94. § (2a) bekezdése szerint 2016. január 1-jétől a polgármesteri hivatalt működtető települési önkormányzat, a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni. (A 2016. január 1-ig hatályos jogszabályi rendelkezések értelmében minden települési önkormányzat köteles volt gondoskodni a gyermekjóléti feladatok ellátásáról.)

Az Szt. előírásai szerint a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás 2016. január 1-jétől kizárólag egy szolgáltató a család- és gyermekjóléti szolgálat (a továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) keretében

működtethető. A gyermekjóléti szolgálat feladata egyrészt a gyermekjóléti szolgáltatás, másrészt a családsegítés.

A gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások rendszerét a Gyvt. szabályozza. A Gyvt. tartalmazza az ellátásokra vonatkozó alapvető szabályokat, ellátási formákat, valamint a működtetésre vonatkozó kötelezettségeket. A gyermekek védelmének rendszerét négy fő kategóriába sorolja: pénzübeli és természetbeni ellátások, gyermekjóléti alapellátások, gyermekvédelmi szakellátások, hatósági intézkedések. A gyermekjóléti alapellátások részei: a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátása, a gyermekek átmeneti gondozása és a Biztos Kezdet Gyerekház.

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében magában foglalja:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatást, a támogatásokhoz való hozzájárulás segítését;
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást vagy az ezekhez való hozzájárulás megszervezését;
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatását, segítését, tanácsokkal való ellátását, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájárulásának szervezését;
- a szabadidős programok szervezését és
- a hivatalos ügyek intézésének segítését.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető, mely ellátja a Gyvt. 39. § és a 40. § (2) bekezdése szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait.

A Gyvt. 94. § (1)-(2) bekezdései alapján a települési önkormányzat feladata a gyermekvédelem helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, az önkormányzat területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése. A települési önkormányzat a Gyvt.-ben foglaltak szerint biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekek átmeneti gondozását, szervezi és közvetíti a másol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájárulást.

3.1 A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata

Önkormányzatunk a család- és gyermekjóléti szolgáltatás Gyvt. 39. § (2)-(4) bekezdése, 40. §-a, valamint az Szt. 64. §-a szerinti feladatait az önkormányzat által fenntartott Péceli Család- és Gyermekjóléti Szolgálat útján biztosítja.

Az intézmény 2012 májusától az Isaszegi út 3. szám alatt működik. Az intézmény működési költségeinek fedezetéül a központi költségvetés által biztosított normatív támogatás, valamint az önkormányzati kiegészítés szolgált. Az intézmény személyi állományának létszámát a Képviselő-testület határozza meg. 2023. évben az engedélyezett létszámkeret 10 fő, ebből betöltött 10 fő volt.

Az intézményben dolgozó főállású dolgozók:

- intézményvezető 1 fő (szociális munkás)
- család- és gyermekjóléti szolgálat:
  - szociális asszisztens 1 fő,
  - szociális munkás 3 fő,
  - technikai dolgozó 1 fő
- folyamatban lévő tanulmányait végző szociális munkás munkakört ellátó dolgozó 1 fő
- házi segítségnyújtás, étkeztetés: szakképzett gondozónő 3 fő.

Az intézmény nyitva tartása és ügyfélfogadási ideje:

- Hétfő: 8 – 18 óráig (17.00 órától jogi segítségnyújtás, havonta 17.00 – 18.00 óráig önkéntes alapon, díjazás nélkül, és kéthetente 3 óra pszichológiai tanácsadás)
- Kedd: 8 – 16.30 óráig

Szerda: 8 – 16.30 óráig
 Csütörtök: 8 – 16.30 óráig
 Péntek: 8 – 12 óráig /adományok osztása (gyerek-, felnőtt ruha, cipő)/

2016. január 1. napjától a Gyvt. kétszintű jelzőrendszert épített ki. A gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer működtetése a család- és gyermekjóléti szolgálatok feladata. A jelzőrendszer tagjai a Gyvt. 17. §-ában és az Szt. 64. §-ában felsorolt szervek, személyek. Így az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, a köznevelési intézmények, a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a pártfogó felügyelői szolgálat, az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek, a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása, az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek, a munkaügyi hatóság, a javítóintézet, a gyermekjogi képviselő. A jelzőrendszer tagjai kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál. A szolgálatok fogadják a jelzéseket, a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez igazodó intézkedést tesznek, tájékoztatják a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről, felhívják a jelzésre köteles szervezeteket a jelzési kötelezettség teljesítésére. A gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén a jelzőrendszer tagjai közvetlenül tesznek javaslatot a hatóság intézkedésére. A gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatók és a gyámhatóságok a gyermek bántalmazása, elhanyagolása miatt jelzést vagy kezdeményezést tevő intézmény, személy adatait erre irányuló külön kérelem hiányában is zártan kezelik.

A jelzőrendszer járási szintű koordinálása a család- és gyermekjóléti központ feladata. Ennek keretében koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját, szakmai támogatást nyújt, szükség esetén intézkedik, segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai, valamint a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában, szükség esetén megteszi a Gyvt. 17. § (4) bekezdése szerinti jelzést.

A jelzőrendszer tagjainak nemcsak jelzési, hanem együttműködési kötelezettségük is van.

Ennek területei: a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében szervezett esetmegbeszélés, egy gyermek, egyén vagy család ügyében, lehetőség szerint az érintetteket és a velük foglalkozó szakembereket is bevonva szervezett esetkonferencia, éves szakmai tanácskozás, család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szervezett szakmaközi megbeszélés.

A 2023. évben is – az előző évekhez hasonlóan – a köznevelési intézményektől érkezett a legtöbb jelzés. Az írásbeli jelzések alapján indul el a szociális munka szakmai előírásai szerinti családgondozás, amelynek során a családgondozó feltérképezi a gyermek és családja környezetét, kapcsolatrendszerét, az életvezetési szokásaikat, gazdálkodásukat, mindazokat az információkat, amelynek alapján elkezdheti a munkát. Az a cél, hogy a veszélyeztetés megszűnjön, a család problémái megoldódjanak, ehhez minden lehetséges segítséget megkapjanak, ezáltal elkerülhető legyen a legvégső megoldás, gyermek családból való kiemelése.

A 2023. évi gyermekjóléti tevékenység számadatai (összehasonlítva a 2022. év adataival)

Tevékenységek	Létszám	
	2022. év	2023. év
alapellátásban gondozott gyermek	97	47
védelembe vettek száma	42	20
szakellátásban élő	5	5

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma	Esetszám	
	2022. év	2023. év
Egészségügyi szolgáltató	11	12
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	28	8

Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	13	15
Átmeneti gondozást biztosítók	0	0
Köznevelési intézmények	47	53
Rendőrség	6	5
Ügyészség, bíróság	2	0
Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	0	0
Állampolgár	38	27
Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	3	2
Összesen	148	122

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységeinek adatai	Esetszám	
	2022. év	2023. év
Információnyújtás	263	257
Segítő beszélgetés	122	115
Tanácsadás	286	215
Hivatalos ügyben való közreműködés	521	221
Családlátogatás	117	74
Közvetítés más szolgáltatásba	211	207
Pszichológiai tanácsadás	72	25
Jogi tanácsadás	67	74
Konfliktuskezelés	37	25
Szakmaközi megbeszélés	6	6
Esetkonferencia	12	26
Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés	0	0
Adományozás	25	22
Válsághelyzetben lévő várandós anya	0	0

Kezelt probléma típusa szerinti eloszlás	Esetszám	
	2022. év	2023. év
Anyagi	15	19
Gyermeknevelési	12	10
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	15	9
Magatartászavar	28	27
Családi konfliktus	26	19
Szülők vagy család életvitele	23	12
Szülői elhanyagolás	12	7
Családon belüli bántalmazás	5	5
Fogyatékoság, retardáció	0	0

2023-ban válsághelyzetben lévő várandó anyával, illetve családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozásával kapcsolatos esettel kapcsolatban nem érkezett sem önkéntes, sem jelzőrendszeri jelzés, így ilyen ügyben nem került sor intézkedésre.

Az alapellátás az intézmény keretein belül, önkéntesség alapján működik. Amennyiben az alapellátás nem vezet eredményre, illetve a gyermekek veszélyeztetettsége ezzel az ellátási formával nem szüntethető meg, hatósági intézkedésre, védelembe vételre van szükség. Ebben az esetben a járási gyámhivatal kötelezi a szülőket a veszélyeztetés megszüntetésére, amelynek érdekében mind a gyermekjóléti szolgálat, mind a gyermekjóléti központ intenzív családgondozást végez annak érdekében, hogy a család betartsa a gondozási-nevelési tervben foglaltakat.

Az intézmény az alapellátás és a védelembe vétel során is kapcsolatot tart mindazokkal az intézményekkel, családtagokkal, akik a család életében pozitív változást hozhatnak.

A legproblémásabb esetekben, és amikor az előrelépés érdekében szükséges, esetkonferencia összehívására kerül sor, melyre mindenki meghívásra kerül, akik az ügyben érintettek, illetve fontos információkkal bírnak. A feladatok közé tartozik a nevelésbe vett gyermekek családjának gondozása is, annak érdekében, hogy a család képessé váljon a gyermek visszafogadására. Sajnos, erre nagyon kevés a pozitív példa, a családok igen ritkán tudnak változtatni korábbi életvitelükön. Ez jellemzően nem a jó szándékukon, hozzáállásukon, hanem a kilátástalan lakáshelyzetükön, munkanélküliségén, alulmotiváltságukon múlik.

Az intézmény feladatai közé tartozik, hogy gyámhivatali megkeresésre környezettanulmányt is készít.

A gyermekjóléti szolgálat a különböző gondozási formák keretében megjelenők és az egyszeri segítséget kérők számára az alábbi szakmai tevékenységeket végzi:

- a) segítő beszélgetés
- b) információnyújtás
- c) hivatalos ügyek intézésének segítése
- d) ellátáshoz juttatás
- e) szakvélemények beszerzése, konzultáció
- f) más szakember által nyújtott szolgáltatások megszervezése
- g) a család otthonában történő meglátogatása
- h) krízisintervenció
- i) jogi segítségnyújtás
- j) pszichológiai konzultáció vagy terápia biztosítása
- k) esetmegbeszélések összehívása
- l) felülvizsgálati, védelembe vételi, elhelyezési tárgyalásokon való részvétel
- m) szociális válsághelyzetben lévő anya gondozása
- n) örökbefogadással kapcsolatos feladatok
- o) közvetítés más szolgáltatásokba (anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Sajnálatos tény, hogy egyre fiatalabbak kerülnek szabálysértés vagy bűnelkövetés miatt a rendőrség látókörébe. A gyermek- és fiatalkorú elkövetőkről a rendőrség értesíti a gyermekjóléti szolgálatot.

A vétséget elkövető fiatalok közül azok, akiket a nyomozóhatóság eljárás alá vont, pártfogó felügyelet alá kerülnek.

Szintén sajnálatos tény, hogy megnövekedtek a gyermekvédelmi jelzések az óvodás korú gyermekekkel kapcsolatosan, illetve egyre több gyermeknek van problémája a beilleszkedéssel, tanulással.

Az intézmény változatlanul jó kapcsolatot tart fenn a gyámhivatallal, mely annak is köszönhető, hogy az intézmény az elmúlt években sokat tett a jelzőrendszer hatékony működésének megteremtése érdekében.

Minden év február 28-ig éves jelzőrendszeri konferencia megszervezésére és megtartására is sor kerül. Ezen a fórumon nyílik lehetőség a város intézményei gyermekvédelmi tevékenységének áttekintésére, egymás munkájának megismerésére, a jövőbeni feladatok kijelölésére. Ennek eredménye az évenként március 31-ig elkészítésre kerülő intézkedési terv.

Családvédelmi koordináció

2020. január 1. napjától kezdődően a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezeteiről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 1/A. §-a szerint a Kormány a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló törvény szerinti családvédelmi koordinációért felelős szervként a települési önkormányzat jegyzőjét (a továbbiakban: jegyző) jelöli ki.

A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény (a továbbiakban: Hkt.) 2. § (1) bekezdése értelmében a hozzátartozók között erőszak megelőzéséhez kapcsolódó feladatot lát el a törvényben meghatározott alaptevékenységük keretében többek között a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos, a családsegítő szolgálat, a köznevelési intézmények, nevelési tanácsadók, a gyámhatóság, a rendőrség, ügyészség, bíróság. A Hkt. 2. § (2) bekezdése szerint a fentiekben felsorolt szervek, személyek kötelesek jelezni a családvédelmi koordinációért felelős szervnek (azaz a jegyzőnek), ha hozzátartozók között erőszak veszélyét észlelik.

Családvédelmi koordinációért felelős szervként a jegyző a bántalmazottat kérelmére személyesen meghallgatja. Ebben az esetben a bántalmazó meghallgatására is sor kerül azzal, hogy a bántalmazott kérelmére a bántalmazót és a bántalmazottat külön-külön kell meghallgatni. A jegyző a meghallgatás során tájékoztatást ad a bántalmazottnak a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható intézkedésekről, a bántalmazottat megillető jogosultságokról, a család és a gyermekek védelmét szolgáló szociális intézményrendszerrel, az igénybe vehető jogi, egészségügyi, pszichológiai és mentálhigiénés lehetőségekről. A jegyző a meghallgatás során tájékoztatást ad a bántalmazottnak a hozzátartozók közötti erőszak folytatásának következményeiről. A bántalmazott és a bántalmazó meghallgatását és tájékoztatását követően az eljárásról és a feltárt tényekről haladéktalanul tájékoztatja a rendőrséget.

A hozzátartozók között erőszak megelőzéséhez kapcsolódó feladatot ellátó szervek jelzésére – figyelemmel a hozzátartozók közötti erőszak kiemelkedő súlyára – a jegyző a bántalmazottat és a bántalmazót személyes meghallgatás érdekében történő megjelenésre hívhatja fel. Ebben az esetben a bántalmazott és a bántalmazó köteles a jegyző felhívásában megjelölt helyen és időpontban megjelenni.

A jogszabály értelmében hozzátartozók közötti erőszaknak minősül a bántalmazó által a bántalmazott sérelmére megvalósított, a méltóságot, az életet, a szexuális önrendelkezéshez való jogot, továbbá a testi és lelki egészséget súlyosan és közvetlenül veszélyeztető tevékenység, a bántalmazó által a bántalmazott sérelmére megvalósított, a méltóságot, az életet, továbbá a testi és lelki egészséget súlyosan és közvetlenül veszélyeztető mulasztás. Bántalmazott az a hozzátartozó, akinek a sérelmére a hozzátartozók közötti erőszakot megvalósítják. Bántalmazó az a cselekvőképes hozzátartozó, aki a hozzátartozók közötti erőszakot megvalósítja, vagy akire tekintettel a hozzátartozók közötti erőszakot más megvalósítja, feltéve, hogy ezzel a bántalmazó egyetért.

Gyermekeknek kell tekinteni a 0-18 év közötti kiskorút. Hozzátartozónak kell tekinteni a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényben meghatározott közeli hozzátartozókat, hozzátartozókat, valamint a volt házastársat, a volt bejegyzett élettársat, a gondnokot, a gondnokoltat, a gyámot, a gyámoltat.

2023-ban családvédelmi koordináció keretében, jegyzői hatáskörben nem indult eljárás.

3.2. Gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, ezzel összefüggő tapasztalatok

3.2.1. A gyermekek napközbeni ellátásának formáit a Gyvt., illetve a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) szabályozza. A Gyvt. 41. §-a értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A fenntartóknak a bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azon gyermekeket, akiknek szülője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, három vagy több gyermeket nevelő családban él, egyedülálló szülő nevelői vagy védelemben vett gyermek.

A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. A gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

A gyermekek napközbeni ellátásának formái a gyermekek életkorának megfelelően:

- a) bölcsődei ellátás (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde, munkahelyi bölcsőde);
- b) napközbeni gyermekfelügyelet;
- c) alternatív napközbeni ellátás.

a) Bölcsődei ellátás (3 év alatti gyermekek ellátása)

A Gyvt. 42. §-a alapján a bölcsődei ellátás keretében a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani. Minden 3 éven aluli gyermek ellátását biztosító ellátási forma bölcsődei ellátásnak minősül. 2017. január 1-jétől 2 intézményi (bölcsőde, mini bölcsőde) és 2 szolgáltatási (családi bölcsőde, munkahelyi bölcsőde) formában biztosítható a gyermekek napközbeni ellátása. Bölcsődei ellátásban a gyermekek 20 hetes kortól 3 éves korukig részesülhetnek, kivéve, ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja – ebben az esetben a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig gondozható, nevelhető -, valamint ha a gyermek sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult, ebben az esetben a hatodik életévének betöltését követő augusztus 31-ig részesülhet bölcsődei ellátásban.

A bölcsőde az alapellátáson túl – szolgáltatásként - speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel, gyermekhotel működtetésével, vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatásokkal segítheti a családokat.

A bölcsődei nevelés-gondozás célja a családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzeti/etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést.

aa) Bölcsőde (Gyvt. 43. §)

A bölcsődei ellátások új rendszerében a bölcsőde jelenti a hagyományos bölcsőde intézményét, amely a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint nyújt napközbeni ellátást. A bölcsőde intézményes komplex szolgáltatás, a bölcsődei szabvány, a szakképzett szakszemélyzet és a tárgyi feltételek tekintetében. Egy bölcsődei csoport működtetéséhez 2 fő kisgyermeknevelő és egy bölcsődei egységben - 1 vagy 2 csoport - 1 fő bölcsődei dajka alkalmazása szükséges. Egy bölcsődei csoportban legfeljebb 12 gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban valamennyi gyermek betöltötte a második életévét - ez esetben 14 gyermek -, valamint, ha a bölcsődei csoportban sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermeket is ellátnak. Sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei ellátás keretében való nevelése, gondozása történhet a nem sajátos nevelési igényű gyermekekkel közös csoportban vagy speciális bölcsődei csoportban.

A bölcsődék, mini bölcsődék eddigi normatív finanszírozását felváltotta a feladatalapú finanszírozás, melynek keretében az intézmények számára a központi költségvetés valamennyi intézmény esetében bértámogatást (a jogszabályban előírt kötelező létszámra átlagbér alapú támogatást) és üzemeltetési támogatást biztosít (az adott település adóerő-képességének figyelembe vételével), mely hozzásegíti az önkormányzatokat az eredményes és hosszútávon működőképes feladatellátáshoz.

A bölcsőde szervezetileg működhet:

- önálló bölcsődéként, annak tagintézményeként,
- bölcsődei igazgatóság, illetve egyesített bölcsőde szervezeti formában, annak tagintézményeként,
- többcélú óvoda-bölcsődéként,
- többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egységként.

ab) Mini bölcsőde

A mini bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, mely a bölcsőde intézményéhez képest kisebb

létszámú csoportban, egyszerűbb személyi, tárgyi és működtetési feltételek mellett nyújt szakszerű gondozást és nevelést. Az új intézménytípus bevezetésével lehetőség nyílik arra, hogy amennyiben a településen legfeljebb 7 kisgyermek – ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, akkor 8 fő – ellátására jelentkezik igény, abban az esetben egy, a bölcsődétől egyszerűbb létesítési és működtetési formát hozzon létre a települési önkormányzat. Ha a bölcsődei csoportban sajátos nevelési igény, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermeket is ellátnak – ebben az esetben legfeljebb 5, illetve 3 fő kisgyermek nevelhető, gondozható a sajátos nevelési igényű gyermekek létszámától függően. A mini bölcsődében csoportonként szükséges 1 fő kisgyermeknevelő és 1 fő bölcsődei dajka alkalmazása. A mini bölcsőde szervezetileg működhet óvoda mellett is. A mini bölcsőde működtetéséhez a bölcsődéhez hasonlóan a központi költségvetés feladatalapú finanszírozás biztosít.

A mini bölcsőde szervezetileg működhet

- önálló bölcsődeként, annak tagintézményeként,
- bölcsődei igazgatóság, illetve egyesített bölcsőde szervezeti formában, annak tagintézményeként,
- többcélú óvoda-bölcsődeként,
- többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egységeként, feltéve, hogy többcélú óvoda-bölcsődeként való működtetésére nincs lehetőség.

ac) Munkahelyi bölcsőde

A munkahelyi bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, melyet a foglalkoztató tart fenn, elsősorban a nála keresőtevékenységet folytató személyek gyermekei részére. Munkahelyi bölcsődét a foglalkoztatón kívül a foglalkoztatóval kötött megállapodás alapján más fenntartó is fenntarthat (a foglalkoztatónál keresőtevékenységet folytató személyek gyermekei bölcsődei ellátásának biztosítására). A szolgáltatás jellegű – nem intézményi keretek között – munkahelyi bölcsőde elsősorban a munkavégzés helyéül szolgáló épületben, a foglalkoztató tulajdonában álló ingatlanban, vagy a foglalkoztató által e célra bérelt ingatlanban működhet. Az ellátható gyermekek száma egy munkahelyi bölcsődei csoportban legfeljebb 7 fő lehet (ha minden gyermek betöltötte a második évét, 8 fő). Az ellátás biztosításához 1 fő szolgáltatást nyújtó személy vagy kisgyermeknevelő szükséges – a fenntartó döntése alapján –, amennyiben pedig ötnél több gyermek ellátása történik, szükséges plusz 1 fő segítő személy alkalmazása is, azonban az alkalmazás feltételeiben a fenntartó maga dönthet (teljes munkaidős, részmunkaidős, szociális gondozói díjban részesülő személy). A segítő személy munkaidejét a gyermekek napirendjéhez igazítottan kell meghatározni. A munkahelyi bölcsődében több csoport is létrehozható.

A munkahelyi bölcsőde működtetéséhez a központi költségvetés nem biztosít forrást.

ad) Családi bölcsőde

A családi bölcsődében is 20 hetes korától 3 éves koráig nevelhető, gondozható a kisgyermek. A családi bölcsőde a szolgáltatásjellegéből adódóan az intézményi ellátásoktól sokkal egyszerűbben, gyorsabban kialakítható - akár a szolgáltatást nyújtó saját otthonában, vagy más e célra kialakított helyiségben. Családi bölcsődében legfeljebb 5 gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy mellett segítő személyt is alkalmaznak – ebben az esetben a meghatározott létszámon felül még 2 gyermek ellátása biztosítható.

A családi bölcsődében kettő munkakör létesíthető, a szolgáltatást nyújtó személy egy 100 órás tanfolyam (a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyam) keretében szerezheti meg a szolgáltatás nyújtására jogosító tanúsítványt, vagy a kisgyermeknevelő munkakör, melynek képesítési előírásait az NM rendelet tartalmazza.

A családi bölcsőde működtetéséhez a központi költségvetés biztosít forrást, melynek összege 2023-ban 1.391.150 Ft/fő/év, amennyiben a családi bölcsődei ellátásról társulás gondoskodik, úgy támogatás összege 1.808.400 Ft/fő/év volt.

b) Napközbeni gyermekfelügyelet

A napközbeni gyermekfelügyelet a gyermekek napközbeni ellátásának olyan szolgáltatási formája, melyben a szolgáltatást nyújtó személy a gyermekek életkorának megfelelően ellátást biztosít a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben nem részesülő, illetve az óvodai nevelés alól felmentett gyermekeknek, a magántanuló számára, illetve az iskolai oktatásban részesülő tanuló számára a kötelező tanórai és egyéb foglalkozáson való részvételének idején kívül, valamint a tanítási szünetekben.

Napközbeni gyermekfelügyelet keretében a gyermek 20 hetes korától annak a tanévnek a végéig gondozható, amelyben a 14. életévét betölti, kivétel ez alól a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek, mert ő annak a tanévnek a végéig részesülhet ellátásban, amelyben a 16. életévét betölti.

A napközbeni gyermekfelügyelet megszervezhető a szolgáltatást nyújtó saját otthonában, más, e célra kialakított helyiségben, vagy a szülő, törvényes képviselő otthonában (a Gyvt. 44/C. §-ában felsorolt esetekben).

Napközbeni gyermekfelügyelet keretében a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beleértve legfeljebb 7 gyermek napközbeni ellátása biztosítható. Kivételt képez, ha a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatásban sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátását is biztosítja a szolgáltatást nyújtó. Egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek ellátása esetén a maximális gyermeklétszám 5 fő, kettő vagy három sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátása esetén legfeljebb 3 fő gyermek napközbeni ellátása biztosítható.

Napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást az a nagykorú, büntetlen előéletű személy biztosíthat, aki a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamon eredményesen részt vett.

A napközbeni gyermekfelügyelet működtetéséhez a központi költségvetés nem biztosít forrást.

c) Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátásnak minősül a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott szabadidős és prevenciószolgáltatás, mely a gyermek szocializációját támogatja, illetve erősíti a szülő-gyermek kapcsolatot, valamint a csellengő, vagy veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosít nappali felügyeletet, sport-, illetve egyéb foglalkozást, étkeztetést. Az alternatív napközbeni ellátások a helyi igényekhez igazodóan, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységhez kapcsolódóan megszervezett, önálló szakmai programban rögzített tevékenységek, melynek során kiemelt figyelmet kell tulajdonítani a prevenciónak, a szocializációnak, a korai, egyéni és csoportos fejlesztéseknek. A tevékenységek időpontja és rendszeressége is a helyi szükségleteknek és igényeknek megfelelően alakítható. Ez az ellátási forma különösen azokban az időszakokban indokolt, amikor az iskolai napközi nem működik, illetve azon túl igény jelentkezik a gyermekek felügyeletére és foglalkoztatására, továbbá amikor nincs tanítás az iskolában.

Az alternatív napközbeni ellátás működtetéséhez a központi költségvetés nem biztosít forrást.

A Gyvt. 94. §-a a települési önkormányzatok gyermekvédelmi feladatait lakosságszám alapján határozza meg.

(1) A települési önkormányzat, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

(2) A települési önkormányzat az e törvényben foglaltak szerint, a (2a)-(4) bekezdésben meghatározottak figyelembevételével biztosítja - a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai kivételével - a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat, valamint, ha a (2a)-(4) bekezdés alapján nem köteles az ellátás biztosítására, szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

(2a) Polgármesteri hivatalt működtető települési önkormányzat, a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni. A közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat által működtetett gyermekjóléti szolgálat ellátási területe a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések lakosságára terjed ki. Amennyiben a gyermekjóléti szolgálat fenntartója társulás, a társulás társulási megállapodásban megjelölt székhelye kizárólag az e bekezdés szerint feladatellátásra kötelezett önkormányzat lehet.

(3) Az a települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat, amelynek területén

a) tízezernél több állandó lakos él, bölcsődét,

b) húszezernél több állandó lakos él, az a) pontban meghatározottak mellett gyermekek átmeneti otthonát,

c) harmincezernél több állandó lakos él, az a) és b) pontokban meghatározottak mellett családok átmeneti otthonát köteles működtetni.

(3a) Ha a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település - jogszabályban meghatározottak szerint megállapított - 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt, a (3) bekezdés a) pontja alá nem tartozó települési önkormányzat köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról a 42. § (2) bekezdése szerinti bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával, önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés útján.

3.2.2. Önkormányzatunk a gyermekek napközbeni ellátását az alábbi költségvetési szervek fenntartásával és

működtetésével biztosítja:

Péceli Napsugár Bölcsőde (2119 Pécel, Szemere Pál utca 6.) (a továbbiakban: Bölcsőde)

Pécel Város Óvodái (a továbbiakban: PVO) 2119 Pécel, Petőfi utca 1/B

székhelyintézmény (2119 Pécel, Petőfi utca 1/B)

PVO Szivárvány Tagóvodája (2119 Pécel, Szent Imre körút 13.),

PVO Gesztenyés Tagóvodája (2119 Pécel, Isaszegi út 3.).

A Bölcsőde 2023. évi működését jellemző számszerű adatok az alábbiak.

Az intézmény személyi feltételei:

- megbízott intézményvezető: 1 fő
- szakmai létszám: 15 fő, (ebből 1 fő 2023. 03. 18-tól GYES-en, 1 fő 2023. 01. 02-től szabadságon)
- bölcsődei dajka: 3 fő
- mosó-kertész: 1 fő
- tanácsadó: 1 fő (2023. 01. 31-ig)

A bölcsődében 3 gondozási egységben (6 csoport) a 2023. évben 3 fő sajátos nevelési igényű gyermek részesült bölcsődei nevelésben (korai fejlesztés).

A kihasználtsággal összefüggő adatok:

Engedélyezett férőhelyek száma: 72 fő

A 2023-24-es nevelési évre lezajlott beiratkozás ideje alatt 90 bölcsődés korú gyermek jelentkezett.

Férőhely hiányában elutasítottak (várólistára kerülők) száma 18 fő, és további 10 fő adta le a jelentkezését a beiratkozás utáni időszakban (ebből 2 fő felvételt nyert).

A nyitvatartási napok száma 220.

A gondozási évben teljesített gondozási napok száma 220.

Az éves kihasználtsága gondozottakhoz viszonyítva 39,35 fő.

A 2023. évi átlagos étkezés mutatója 44 fő. A kihasználtsági és a tényleges adatok mutatója alapján a feleslegesen megrendelt étkezések száma minimálisra csökkent az intézményben, a szülők több figyelmet fordítanak arra, hogy lemondják az étkezést.

Normatív kedvezmény alapján 2023. január és augusztus hónap között igénybe vehető ingyenes étkeztetésben részesült kisgyermekek száma összesen 48 fő, ebből

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek: 6 fő
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek: 4 fő (2023. 04. 26-tól)
- a családban tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek: 2 fő
- 3 vagy több gyermekes család gyermeke: 17 fő
- nevelésbe vett gyermek: 0 fő
- család jövedelme alapján 19 fő

Normatív kedvezmény alapján 2023. szeptember és december hónap között igénybe vehető ingyenes étkeztetésben részesült kisgyermekek száma összesen 44 fő, ebből

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek: 3 fő
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek: 3 fő
- a családban tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek: 2 fő
- 3 vagy több gyermekes család gyermeke: 15 fő
- nevelésbe vett gyermek: 0 fő
- család jövedelme alapján 21 fő

A Bölcsődébe járó gyermekek életkori megoszlása 2023. december 31-i állapot szerint:

20 hetes - 12 hónapos: 0 fő

13 hónapos - 24 hónapos: 6 fő

25 hónapos - 36 hónapos: 39 fő

37 hónapos vagy idősebb: 13 fő (óvodáskorú)

További 9 gyermek nyert felvételt 2023 szeptemberében a 2023-2024-es nevelési évre, az ő esetükben azonban

csak 2024 januárjában kezdődött meg a bölcsődébe való beszoktatás.

Az adatokból látszik, hogy a bölcsőde magas létszámban lát el óvodás korú gyermeket. A tárgyév szeptember 1. és december 31. közötti időszakban született (majdnem 3 éves) gyermekek kénytelenek a bölcsődében maradni, vagy fel kell venni őket az óvodai férőhelyek hiánya miatt. Ennek következtében egyre kevesebb bölcsődés korosztályú gyermek kerül be a bölcsődébe.

Az Nktv. 8. § (2) bekezdése alapján a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A szülő – tárgyév május 25. napjáig benyújtott – kérelme alapján a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek a negyedik életévét betölti, a Kormány rendeletében kijelölt szerv (a továbbiakban: felmentést engedélyező szerv) felmentheti az óvodai foglalkozáson való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, sajátos helyzete indokolja. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, csak az óvodavezető vagy a védőnő rendelhető ki, és a függő hatályú döntésben nem kell rendelkezni a kérelmezett jog gyakorlásáról.

Az önkormányzatunk által működtetett óvoda 2023-ra vonatkozó adatai:

- PVO székhelyintézmény adatai (2023. október 1-jei állapot szerint)

Óvodai csoportok száma: 7 csoport

Gyermeklétszám: 210 fő

Integráltan nevelt SNI (sajátos nevelési igényű) gyermekek száma: 1 fő

Az éves kihasználtság az ellátásban részesülőkhez viszonyítva: 120%

Normatív kedvezmény alapján igénybe vehető ingyenes étkeztetésben részesült kisgyermekek száma összesen: 123 fő

Ebből:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek: 6 fő
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek: 11 fő
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek a családban: 4 fő
- 3 vagy több gyermekes család gyermeke: 51 fő
- nevelésbe vett gyermek: 3 fő
- család jövedelme alapján: 47 fő

Az óvodai nevelés alól senki nem kért felmentést.

- PVO Gesztenyés Tagóvodája adatai (2023. október 1-jei állapot szerint)

Óvodai csoportok száma: 5 csoport

Gyermeklétszám: 93 fő

Integráltan nevelt SNI gyermekek: 0 fő

Az éves kihasználtság az ellátásban részesülőkhez viszonyítva: 102%

Normatív kedvezmény alapján igénybe vehető ingyenes étkeztetésben részesült kisgyermekek száma összesen: 64 fő, ebből:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek: 6 fő
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek: 1 fő
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek a családban: 0 fő
- 3 vagy több gyermekes család gyermeke: 31 fő
- nevelésbe vett gyermek: 1 fő
- család jövedelme alapján: 25 fő

Az óvodai nevelés alól senki nem kért felmentést.

- PVO Szivárvány Tagóvodája adatai (2023. október 1-jei állapot szerint)

Óvodai csoportok száma: 5 csoport

Gyermeklétszám: 116 fő

Integráltan nevelt SNI gyermekek: 7 fő

Az éves kihasználtság az ellátásban részesülőkhez viszonyítva: 117%

Normatív kedvezmény alapján igénybe vehető ingyenes étkeztetésben részesült kisgyermekek száma

összesen: 80 fő,
ebből:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek: 5 fő
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek: 13 fő
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek a családban: 1 fő
- 3 vagy több gyermekes család gyermeke: 24 fő
- nevelésbe vett gyermek: 0 fő
- család jövedelme alapján: 37 fő

Az óvodai nevelés alól senki nem kért felmentést.

Az elmúlt évben az önkormányzati óvodába 44 fő, 2023. augusztus 31. napjáig jelentkező 3. életévét betöltött gyermeket nem tudtak felvenni valamelyik intézményegységbe, férőhelyhiány miatt.

3.2.3. Pécelen az alábbi, nem önkormányzati fenntartású óvodák, a következő férőhelyekkel működtek:
Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda: 69 fő (2023. szeptember 30-i állapot),
Péceli Református Egyházközség Harangvirág Óvodája: 135 fő (2023. szeptember 30-i állapot),
Planéta Óvoda: 70 fő (felvehető létszám).

3.2.4. Tapasztalatok, jövőbeni tervek

A gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények napi kapcsolatban vannak a gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményekkel, segítik, támogatják egymást. A bölcsődében alig-alig fordulnak elő gyermekvédelmi esetek, többek között azért is, mert a családok csak rövid ideig vannak kapcsolatban az intézménnyel.

A bölcsődében magas létszámban vannak óvodás korú gyermekek, így mindig a fiatalabb korú gyermekeket kell elutasítani, várólistára helyezni. Fontos lenne, hogy az óvodás korú gyermekeket teljes mértékben az óvoda lássa el, így a bölcsőde maximálisan el tudná látni saját funkcióját.

A tagóvodák nevelőtestülete igényt tart arra, hogy a jelzőrendszer tagjai (védőnők, családsegítő munkatársai, gyermekorvosok, óvodapedagógusok) rendszeresen (negyedévente) jelzőrendszeri megbeszélést tartsanak az óvodákba járó gyermekek családjában felmerülő problémákkal, nehézségekkel kapcsolatban. Fontos lenne a szorosabb szóbeli és írásbeli együttműködés – különösen a már feltárt „problémás” családok esetében – a Péceli Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal, valamint szükséges lenne a jelzett esetekben a megtett intézkedésekről, a fejleményekről való visszajelzés.

Összességében megállapítható, hogy városunkban a gyermekek napközbeni ellátása megoldott, azonban az ellátás színvonalát, minőségét jelentősen javíthatná egy új óvoda megépítése, tekintettel az óvodák zsúfoltságára, a tornaszobák hiányára, illetve különösen a Gesztenyés Tagóvoda esetében az óvodai épület rossz állapotára.

3.3. A gyermekek nyári napközbeni ellátásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, és az ezzel összefüggő tapasztalatok

Köztudott, hogy a nyári időszak fokozottan veszélyes, főként a tizenéves korosztály számára. Az önkormányzat évről-évre nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a gyermekek napközbeni ellátása - különösen a nyári szünet idején - megoldott legyen.

2023. évben önkormányzatunk a július 3-tól augusztus 4-ig tartó időszakra szervezte meg a gyermekek nyári napközbeni ellátását PÍOK Általános Iskola és Gimnázium (2119 Pécel, Kossuth tér 7.) területén. Önkormányzatunk összességében mintegy 3 millió forintot fordított a gyermekek nyári táboroztatására. A szünidei ellátást összesen 101, átlagosan napi 30 gyermek vette igénybe. Ennek keretében 3 fő kísérő, jellemzően sportprogramok megszervezésével igyekezett a gyermekek nyári szünidejét színesebbé, változatosabbá tenni. Labdajátékok, görkorcsolya, pingpong, röplabda, futball, csapatjátékok megszervezésére került sor, melynek eredményességét érnek kiosztásával is igyekeztek hatékonyabbá tenni. A táborban napi egyszeri meleg étkezést kaptak a résztvevők. A táborozás napi 1.000 Ft/gyerek hozzájárulást igényelt az érintett családoktól. Az elmúlt évek tapasztalata alapján az önkormányzatunk által szervezett táboroztatás nagy

népszerűségnek örvend, jellemző a túljelentkezés.

3.4. A gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, és az ezzel összefüggő tapasztalatok

A gyermekek átmeneti gondozására vonatkozó szabályokat a Gyvt. 45-46. §-ai tartalmazzák. Ennek értelmében:

45. § (1) gyermekek átmeneti gondozása keretében - kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja - a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról (a továbbiakban: teljes körű ellátás) kell gondoskodni.

(2) A gyermekek átmeneti gondozását - a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő (a továbbiakban együtt: szülő) kérelmére vagy beleegyezésével - ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségi állapota, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani vagy utógondozói ellátásban részesül. A fogyatékos gyermek számára a különleges szükségleteihez igazodó ellátást kell biztosítani.

(3) A gyermekek átmeneti gondozásának helyén a gyermek otthontalanná vált szülője is elhelyezhető. A tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket szüleitől elválasztani csak kivételesen indokolt esetben lehet. A tizenkettedik életévét be nem töltött gyermek átmeneti gondozását - a 7. § (2) bekezdésében foglalt kivételekkel - elsősorban helyettes szülőnél kell biztosítani. A szülő gyermeke ellátásában munkarendjéhez igazodóan részt vesz.

(4) A gyermekek átmeneti gondozása során a gyermek iskolai oktatását - lehetőség szerint - iskolaváltás nélkül kell biztosítani.

(5) A gyermek átmeneti gondozásának megkezdéséről a szülőjének lakóhelye - ennek hiányában a tartózkodási helye - szerinti gyermekjóléti szolgálatot, ha az átmeneti gondozást hatósági intézkedés előzte meg, a gyermekjóléti központot értesíteni kell. A gyermek átmeneti gondozása megkezdésekor - ha az előreláthatólag harminc napnál hosszabb lesz - el kell készíteni a gyermekre vonatkozó egyéni gondozási nevelési tervet.

(6) A gyermekek átmeneti gondozása az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb tizenkettő hónapig tart, kivéve, ha az utógondozói ellátásban részesülő szülő a gyermekével együtt veszi igénybe az ellátást. Ebben az esetben a gyermek átmeneti gondozása legfeljebb a szülő utógondozói ellátásának fennállásáig tartható fenn az utógondozói ellátás helyszínén.

46. § (1) A gyermek átmeneti gondozása keretében ideiglenes jelleggel, állapotának megfelelő ellátást és éjszakai bentlakást (a továbbiakban: ideiglenes gondozást) kell biztosítani az olyan gyermek számára, aki lakóhelyéről önkényesen eltávozott, így ellátás és felügyelet nélkül maradt.

(2) Az ideiglenes gondozás során fel kell tární a gyermek felügyelet nélkül maradását előidéző okokat, és egyidejűleg haladéktalanul értesíteni kell a gyermek szülőjét vagy más törvényes képviselőjét, illetve a gyermekjóléti szolgálatot, ha az átmeneti gondozást hatósági intézkedés előzte meg, a gyermekjóléti központot a további átmeneti gondozás vagy más gyámhatósági intézkedés megtétele céljából.

(3) A gyermek (2) bekezdésben meghatározott további átmeneti gondozásához minden esetben be kell szerezni a szülő vagy más törvényes képviselő beleegyező nyilatkozatát.

(4) A gyámhatóságot értesíteni kell a szükséges hatósági intézkedések megtétele céljából, ha

a) a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermekéről az ideiglenes gondozásról való értesítést követő három napon belül nem gondoskodik,

b) a szülő vagy más törvényes képviselő gyermeke átmeneti gondozásához nem járul hozzá, illetve azt nem kéri,

c) a gyermek visszakerülése a szülőjéhez ellentétes a gyermek érdekeivel.

A gyermekjóléti alapellátások körébe tartozó Biztos Kezdet Gyerekház alapvető szabályait a Gyvt. tartalmazza.

A Gyvt. 38/A. §-a értelmében a Biztos Kezdet Gyerekház célja a szociokulturális hátrányokkal küzdő, elsősorban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési lemaradását kompenzáló, a szülői kompetenciákat erősítő, a szülő és az óvodába még nem járó gyermek számára együttesen nyújtott társadalmi felzárkózást segítő prevenciószolgáltatás biztosítása. A Biztos Kezdet Gyerekház a gyermek sikeres óvodai beilleszkedése, valamint a gyermek és a család sikeres társadalmi integrációja érdekében együttműködik különösen a család- és gyermekjóléti szolgálattal, a család- és gyermekjóléti központtal, a védőnői szolgálattal, az óvodával, a

helyben elérhető egyéb, a gyermekek és a gyermekes családok számára szolgáltatást nyújtó intézménnyel, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer egyéb tagjaival.
Biztos Kezdet Gyerekház Pécelen nem működik.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya 2023. szeptember 14. napján hatósági ellenőrzést tartott a Péceli Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál, az ellenőrzés azonban kizárólag a szociális étkeztetés, szociális konyha és a házi segítségnyújtás szolgáltatásokra terjedt ki, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységre vonatkozó megállapítást az ellenőrző szerv nem tett.

5. A jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

A gyermekvédelmi tevékenység vonatkozásában az önkormányzat jövőbeni céljainak arra kell irányulniuk, hogy a város megfelelő környezeti feltételeket jelentsen a felnövekvő fiatal korosztály számára. Olyan, amely alkalmas arra, hogy hasznosan tölthessék el a szabadidejüket, ahol kiszámíthatóak az életviszonyaik, megfelelően felkészülhetnek a felnőtt életükre, illetve ahol az esetlegesen felmerülő problémák esetén szakértő segítséget találhatnak azok megoldásához.

A gyermekek szabadidős programjainak szervezését jelenleg elsősorban a köznevelési intézmények biztosítják (sportolási lehetőségek, szakkörök, felzárkóztató foglalkozások, napközi otthon). A fiatalokat érdeklő programok visszatartják a gyermekeket a különféle deviáns viselkedési formáktól és megfelelő irányba terelhetik őket. A gyermekek iskolán kívüli szabadidős tevékenységeinek megszervezése nagyon fontos feladat és hosszútávon megtérülő befektetés.

A településen a gyermekvédelem területén végzett munka több szervezetet, intézményt, illetőleg családot érint. Mindehhez elengedhetetlen a személyi és tárgyi feltételrendszer minőségi biztosítása, javítása, állandó, szakképzett és elkötelezett szakemberek megléte, az érintett szakemberek folyamatos továbbképzése, figyelemmel a folyamatosan változó jogszabályi környezetre. Továbbra is együtt kell, hogy működjenek a különböző szakterületek gyermekekkel foglalkozó szakemberei, hiszen egymás szakmai kompetenciáit felhasználva valósulhat meg a gyermekvédelmi rendszer eredményes és kiszámítható módon történő működése.

A gyermekvédelmi ellátások jelen formában alkalmasak a felmerülő problémák, a preventív jellegű feladatok megoldására. Súlyosabb helyzetek kezelésére a szakmai háttér biztosított.

A 2020-as és a 2021-es év pandémiás időszakában sajnálatos módon drasztikusan emelkedett a családon belüli erőszak, valamint a gyermekbántalmazások esetszáma, sajnálatos módon kisgyermekes családok maradtak eltartó szülők nélkül, félárván vagy árván. 2023-ra általában elmondható, hogy a pandémia miatt nehezebb helyzetbe került családok helyzete kezd kedvezőbbé válni, a hirtelen kialakult létfenntartást veszélyeztető élethelyzetek egyrészt az érintetteknek a megoldás érdekében tett erőfeszítéseinek hatására, másrészt a gyermekvédelmi jelzőrendszer közbenjárásával, harmadrészt önkormányzati segítséggel (települési támogatások) megoldódni látszanak, és a családok számára nyugalmasabb, kiegyensúlyozottabb időszak vette kezdetét.

Önkormányzatunk költségvetési lehetőségeihez képest továbbra is anyagi segítséget nyújt a krízishelyzetbe, létfenntartásukat veszélyeztető élethelyzetbe került családok részére, továbbá a fentiekben ismertetett nehézségekkel szembenező családok részére hosszabb távú, természetbeni (pszichológiai, jogi) segítség nyújtására is van lehetőség.

6. Tájékoztató a bűnmegelőzéssel kapcsolatos feladatok ellátásáról

Önkormányzatunk bűnmegelőzési programmal nem rendelkezik.

Pécel Város területén nincs olyan köznevelési intézmény, ahol iskolaőrség működik.

Pécel városa közbiztonsági szempontból a Gödöllői Rendőrkapitányság illetékességi területén található. A 2023. évben – a korábbi évekhez hasonlóan – végrehajtásra kerültek a bűnmegelőzési tevékenységek, mind a család- és gyermekvédelem, mind az oktatás területén. A családvédelmi szolgálatok munkatársaival szükség esetén személyes, de nagyobb részben online kapcsolattartás, esetmegbeszélés megtartására került sor. A megtartott iskolai rendezvényeken igény szerint drogprevenációs, vagyonvédelmi, internetbiztonsági, illetve általános bűnmegelőzési előadások megtartásra kerültek. A rendőrség 2023. évről szóló, a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számáról, az általuk elkövetett bűncselekmények számáról, típusairól, továbbá a bűnelkövetés okairól konkrét adatokat tartalmazó beszámolója a jelen értékelés elkészítéséig nem érkezett meg, így ezekről adatokkal nem rendelkezünk, ezért az átfogó értékelés sem tartalmazza azokat

7. Civil szervezetekkel történő együttműködés

A városban több civil szervezet szolgálja aktív működésével a település fejlődését. Ezek a szervezetek szerepet vállalnak mind a szabadidő hasznos eltöltésének szervezésében, mind a hagyományörzésben vagy akár a közbiztonság javításában.

Az önkormányzat a 2023. évben pályázati felhívást nem tett közzé civil szervezetek támogatására. Egyedi támogatás formájában a 2023. évben nyolc civil szervezet részére nyújtott támogatást, összesen 7.642.300 forint összegben. Támogatásban részesült többek között a Péceli Dojo Sportegyesület, a Péceli Spartacus Sportegyesület, valamint a Péceli Túrakerékpáros Egylet.

Önkormányzatunk igyekszik kapcsolatot létesíteni és támogatni azokat, akiknek tevékenysége a gyermekek védelméhez, szabadidejük hasznos eltöltésének (pl. sporttevékenység útján) előmozdításához segítséget nyújthat, illetve saját tevékenységi körükön belül gazdagítják a város szociális, gyermekvédelmi és gyermekjóléti ellátó rendszerét. Önkormányzatunk nyitott minden olyan kezdeményezésre, amely a civil szférából érkezik és a településen élő gyermekek és családok jólétét, jogbiztonságát szolgálja.

Pécel, 2024. április 17.

Horváth Tibor
polgármester

